

Матеріали VIII-ї Всеукраїнської науково-практичної конференції пам'яті почесного професора ТНТУ, академіка НАН України М.Г.Чумаченка «Інновації: аспекти управління, виробництва, сфери обслуговування» ТНТУ імені Івана Пулюя, (Тернопіль, 28 березня 2019 року)

УДК 65

Мосій О.Б., Драй О.В., Козюк М.Г.

Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя

ПРОБЛЕМИ ФОРМУВАННЯ УПРАВЛІНСЬКИХ РІШЕНЬ У ПУБЛІЧНОМУ УПРАВЛІННІ УКРАЇНИ

Mosij O.B., Dray O.V., Kozyuk M.G.

PROBLEMS OF FORMATION OF ADMINISTRATIVE SOLUTIONS PUBLIC ADMINISTRATION OF UKRAINE

Головною метою державного управління як соціально-політичного інституту є максимальне забезпечення добробуту населення та сприяння його самореалізації. Досягнення цього відбувається завдяки управлінським рішенням, які є важливою функцією державної служби. Наслідки управлінських рішень на державному рівні зачіпають інтереси та впливають на життєдіяльність всього суспільства. Саме тому помилки у прийнятті управлінських рішень, особливо на вищих щаблях державного управління, можуть призвести до великих моральних та матеріальних втрат. Сьогодні тільки здорового глузду, передбачення, досвіду та інтуїції державному службовцю не достатньо для прийняття якісних та результативних управлінських рішень. Під публічним управлінням необхідно розуміти систему, що реалізовує управлінські рішення щодо розвитку стратегії, такої, як становлення, збереження, зміну керованих об'єктів, що взаємодіють з органами державного та місцевого управління. Основною проблемою формування управлінського рішення в публічному управлінні є його порівнянність з реалізованими програмами на державному або місцевому рівнях. Для встановлення пропорційності у цих процесах необхідно оперативно відповісти на наступні питання: який принцип необхідно взяти за основу для розробки стратегії публічного управління; які функції будуть реалізовувати органи, що здійснюють публічне управління; які будуть способи та методи, які ляжуть в основу розроблюваного інструментарію; яка методологічна база; які підсумкові критерії вибору тієї чи іншої стратегії; яка актуальність стратегічних орієнтирів. У даному випадку ми говоримо про те, що з плином часу вони повинні переглядатися та проводитися у відповідності із зміною основних факторів розвитку у публічному управлінні.

Таким чином, правильні та цілісні висновки повинні бути зроблені на всіх етапах. Вони можуть зачіпати відповідні дії на прогнози пов'язаних груп, застосування потенціалів, які у майбутньому, можливо, можуть бути застосовані як інструмент, попередження управлінських ризиків або для зміцнення внутрішніх сильних сторін публічного сектору. Очевидно, що для публічного управління даний інструментарій не є кінцевим. Відзначимо, що у такій системі реалізується комплексна та непроста взаємодія та взаємовплив між керованими об'єктами й органами державного та місцевого управління. Основними елементами будуть виступати відносини та публічно-приватне партнерство, що і буде відрізняти даний вид управління від інших. Отож, у структурі керованої суспільної системи необхідно виділити такі рівні керованих об'єктів: громадянин (індивід) у процесах реалізації його свідомості, поведінкових елементів, організації діяльності (на цьому рівні визначається соціальна значимість публічного управління); групи та сукупності людей, які відіграють початкову роль у спілкуванні та колективній діяльності; суспільство у цілому, як цілісність його соціальних утворень, взаємин. Виходячи з даної специфіки публічного управління, можна виділити наступні його особливості: цілеспрямованість на конкретні події, відносини та підсумки; самопросування керованих об'єктів – потенціал до

самостійної активності з використанням внутрішніх причинних факторів; пристосовуваність до умов природного, економічного та соціального характеру, яка простежується у певних проявах і діях; самокерованість – прояви до самоврядування, осмисленого регулювання своєї діяльності та розвитку, як підсумкова реакція на мінливі навколишні умови; об'єктивність розвитку – підпорядкованість об'єктивним обставинам суспільного розвитку. Теоретична значимість цих особливостей полягає у тому, що вони формують рівень (ступінь) впливів з боку держави та відповідних органів. Чим цивілізованіші та досконаліші об'єкти управління, то тим менше вони мають потребу у державному управлінні. Розгляд управління буде більш гнучким і направленим на координуючий, а не лише силовий вплив.

Виходячи з цього, у структурі керованої системи публічного управління необхідно розглянути три істотних рівні: індивід у можливих проявах його поведінки, діяльності; організації громадян, які виступають початковою формою спільної діяльності; суспільство та його освіта, відносини, взаємозв'язки та процеси. Класифікація об'єктів управління може бути здійснюватись по різноманітних вихідних положеннях і характеристиках: по галузі громадської організації діяльності; по конфігурації власності (регіональні, місцеві тощо). Також серед об'єктів управління необхідно виділити до розгляду стійкі види об'єктів (організації різних видів): організації виробничої сфери, культурні та соціальні організації; організації сфери публічних послуг, науково-технічні установи тощо. Їм властиве поєднання управлінських і виробничих функцій. Іншим видом об'єктів-організацій є державні органи, що функціонують на основі правової діяльності та знаходяться у відносинах між собою. Також можна розглянути об'єкти, які не закріплені в організаційному відношенні, такі як громадські об'єднання. Примножувати з кожним днем взаємодію внутрішньої та зовнішньої політик, велике коло осіб, які беруть участь в економічній діяльності, дає можливість вважати сферу міжнародних відносин свого роду зовнішнім об'єктом управління, оскільки держава встановлює правила поведінки та сукупність повноважень різних суб'єктів за допомогою формування законів та інших нормативних актів. Сукупність і якісна специфіка керованих об'єктів формує практичну основу для створення різноманітних видів публічного управління. Взаємини у процесі публічного управління об'єкта та суб'єкта дає можливість прийти до якихось видозмін як об'єкта, так і суб'єкта. Об'єкт відіграє роль певного фактору розвитку для суб'єкта, впливаючи на його будову, конфігурацію поведінки та напрямок діяльності, вибір механізму управління. Взаємовідносини суб'єктів і об'єктів необхідно розглядати, застосовуючи такі підходи: організаційний – визначення нових структурних видів суб'єктів і об'єктів, а також їх зв'язків; соціальний – застосування політики та влади, їх сегментів для суспільного розвитку; усвідомлений – поглиблення потенціалів для науково доведеного впливу; нормативно-правовий – покращення систем управління, суб'єктів і об'єктів в умовах законності та нормативної стійкості.

Список використаних джерел:

1. Москаленко С. Управління взаємодією з громадськими організаціями як суб'єктами соціальної політики [Текст] / С. Москаленко // Матеріали міжнар. наук.-практ. конф. "Демократ. стандарти проф. навчання та діяльності публіч. службовців: теорія та практика": (Львів, 22 берез. 2007 р.). – У 2 ч. – Л.: ЛРІДУ НАДУ, 2007. – Ч. 2. – С. 87-91.

2 Keller L.F. Public administration as management [Публичное управление как менеджмент] // Encyclopedia of Public Administration and Public Policy. Second Edition / Ed. by E.M. Berman, J. Rabin. – Boca Raton (FL, USA): Taylor & Francis Group, 2008. – 2106 p. – P. 1591.